

Chwyć za gryf

Ćwiczenia na gitarę

DLA

BYSTRZAKÓW™

Sprawdź:

- Język obowiązujący w codziennym kontakcie z muzyką gitarową
- Rozgrzewki oraz skale, arpeggia i akordy
- Seria ćwiczeń z pełnymi utworami i piosenkami
- Doskonalenie warsztatu przy użyciu nagrań z płyty

septem
septem.pl

Mark Phillips

kierownik muzyczny Cherry Lane Music

Jon Chappell

kierownik muzyczny Cherry Lane Music

» Idź do

- Spis treści
- Przykładowy rozdział
- Skorowidz

» Katalog książek

- Katalog online
- Zamów drukowany katalog

» Twój koszyk

- Dodaj do koszyka

» Cennik i informacje

- Zamów informacje o nowościach
- Zamów cennik

» Czytelnia

- Fragmenty książek online

» Kontakt

Helion SA
ul. Kościuszki 1c
44-100 Gliwice
tel. 32 230 98 63
e-mail: helion@helion.pl
© Helion 1991–2011

Ćwiczenia na gitarę dla bystrzaków

Autorzy: [Jon Chappel](#), [Mark Phillips](#)

Tłumaczenie: Marcin Machnik

ISBN: 978-83-246-3009-7

Tytuł oryginału: [Guitar Exercises For Dummies](#)

Format: 170×230, stron: 240

Chwyć za gryf

- Język obowiązujący w codziennym kontakcie z muzyką gitarową
- Rozwój siły palców i umiejętności jednolitej artykulacji
- Rozgrzewki oraz skale, arpeggia i akordy
- Seria ćwiczeń z pełnymi utworami i piosenkami
- Możliwości szlifowania techniki
- Doskonalenie warsztatu przy użyciu nagrań z płyty

Wyślij na trening swoje palce

Gra na gitarze ma wiele fantastycznych zalet. Pobudza kreatywność, jest ekspresyjna, inspirująca, a nawet terapeutyczna. Nie ma lepszego leku na smutek, niż pograć bluesa. Zastosowanie ma tu jednak ta sama reguła, która obowiązuje w przypadku wszystkich aktywności fizycznych, wymagających siły, szybkości, wytrzymałości i koordynacji: im więcej ćwiczysz, tym lepiej sobie radzisz. A cała tajemnica tkwi w Twoich palcach.

- Zaczynaj od podstaw – utrzymuj właściwą postawę i dobrze trzymaj gitarę
- Graj jak z nut – odczytuj tabulatury, diagramy akordów i gryfu oraz rozszyfrowuj ukośniki rytmu
- Rozgrzewka "na sucho" – rozluźnij się, popraw sposób oddychania, przygotuj umysł i ciało do gry
- Rozruszaj palce – ćwicz systematycznie, dokładnie i uczciwie
- Rozwijaj siłę, szybkość i niezależność – zafunduj dłoniom mistrzowski trening

Wstęp do gitarowej wirtuozerii:

- ponad 300 ćwiczeń w różnych tonacjach, pozycjach i rytmach;
- treningi i wskazówki pomagające w doskonaleniu gry oraz efektywnym wykorzystaniu czasu przeznaczonego na ćwiczenie;
- skale, arpeggia i ich przebiegi oraz akordy;
- piosenki do wykonania na końcu każdego rozdziału;
- pełne utwory z akompaniamentem, do którego możesz zagrać;
- sposoby na polepszenie swojej świadomości muzycznej.

Spis treści

O autorach	11
Podziękowania od autorów	13
Wprowadzenie	15
O książce	15
Konwencje użyte w tej książce	16
Czego nie musisz czytać	17
Naiwne założenia	18
Jak podzielona jest książka	18
Część I. Przygotowanie do ćwiczeń	18
Część II. Skale i zbudowane na nich przebiegi	18
Część III. Arpeggia i zbudowane na nich przebiegi	19
Część IV. Akordy i dodatkowe ćwiczenia	19
Część V. Dekalogi	19
Ikony wykorzystane w książce	19
Co dalej	20
<i>Część I: Przygotowanie do ćwiczeń .....</i>	<i>21</i>
Rozdział 1: Odświeżenie podstaw gry na gitarze	23
Doskonalenie postawy ćwiczeniowej	23
Kilka uwag na temat zapisu gitarowych dźwięków	24
Dekodowanie tabulatury	24
Rozszyfrowywanie diagramów akordów	25
Interpretowanie diagramów gryfu	26
Odczytywanie ukośników rytmu	26
Rozdział 2: Rozgrzewka przed rozpoczęciem ćwiczeń	29
Przygotowanie ciała i umysłu do gry	29
Rozgrzewanie palców	30
Oddychanie, relaksacja i koncentracja	30
Kilka schematów na rozbudzenie palców	31
Ćwiczenia na pojedynczych dźwiękach	32
Ćwiczenia z akordami	33

Część II: Skale i zbudowane na nich przebiegi 35

Rozdział 3: Skale durowe w grze gitarowej 37

Zagraj pięć schematów skali durowej	37
Schemat skali durowej nr 1	38
Schemat skali durowej nr 2	40
Schemat skali durowej nr 3	41
Schemat skali durowej nr 4	42
Schemat skali durowej nr 5	43
Zastosuj wyuczone skale w utworach muzycznych	45
„First Noël”	45
„Menuet G-dur” Bacha	46

Rozdział 4: Wzbogacanie repertuaru o przebiegi zbudowane na skalach durowych 49

Zagraj przebiegi na skalach durowych	49
Przebieg na skali durowej z wykorzystaniem schematu nr 1	50
Przebieg na skali durowej z wykorzystaniem schematu nr 2	52
Przebieg na skali durowej z wykorzystaniem schematu nr 3	53
Przebieg na skali durowej z wykorzystaniem schematu nr 4	54
Przebieg na skali durowej z wykorzystaniem schematu nr 5	56
Wykorzystaj znajomość przebiegów w kilku piosenkach	57
„Oh, Them Golden Slippers”	57
„We Wish You a Merry Christmas”	59

Rozdział 5: Konfrontacja ze skalami molowymi 61

Poznaj naturalne skale molowe	61
Schemat naturalnej skali molowej nr 1	62
Schemat naturalnej skali molowej nr 2	63
Schemat naturalnej skali molowej nr 3	64
Schemat naturalnej skali molowej nr 4	66
Schemat naturalnej skali molowej nr 5	67
Podnieś poprzeczkę i poznaj skale melodyczne	68
Schemat melodycznej skali molowej nr 1	69
Schemat melodycznej skali molowej nr 2	70
Schemat melodycznej skali molowej nr 3	71
Schemat melodycznej skali molowej nr 4	73
Schemat melodycznej skali molowej nr 5	74
Rozbuduj harmonię ze skalami harmonicznymi	75
Schemat harmonicznej skali molowej nr 1	75
Schemat harmonicznej skali molowej nr 2	77
Schemat harmonicznej skali molowej nr 3	78
Schemat harmonicznej skali molowej nr 4	79
Schemat harmonicznej skali molowej nr 5	80
Trzy rodzaje skal molowych w utworach	81
„God Rest Ye Merry, Gentlemen”	82
„Allegro” Haendla	82
„The Three Ravens”	83

Rozdział 6: Eksplorowanie przebiegów na skalach molowych	85
Bądź naturalny, czyli ćwiczenie przebiegów na naturalnej skali molowej	85
Przebieg na naturalnej skali molowej z wykorzystaniem schematu nr 1	86
Przebieg na naturalnej skali molowej z wykorzystaniem schematu nr 2	87
Przebieg na naturalnej skali molowej z wykorzystaniem schematu nr 3	88
Przebieg na naturalnej skali molowej z wykorzystaniem schematu nr 4	88
Przebieg na naturalnej skali molowej z wykorzystaniem schematu nr 5	89
Raz w górę, raz w dół, czyli trenowanie przebiegów na melodycznej skali molowej	90
Przebieg na melodycznej skali molowej z wykorzystaniem schematu nr 1	90
Przebieg na melodycznej skali molowej z wykorzystaniem schematu nr 2	91
Przebieg na melodycznej skali molowej z wykorzystaniem schematu nr 3	92
Przebieg na melodycznej skali molowej z wykorzystaniem schematu nr 4	93
Przebieg na melodycznej skali molowej z wykorzystaniem schematu nr 5	93
Odkrywanie głębszego brzmienia, czyli przebiegi na harmonicznym skali molowych	94
Przebieg na harmonicznym skali molowej z wykorzystaniem schematu nr 1	95
Przebieg na harmonicznym skali molowej z wykorzystaniem schematu nr 2	96
Przebieg na harmonicznym skali molowej z wykorzystaniem schematu nr 3	97
Przebieg na harmonicznym skali molowej z wykorzystaniem schematu nr 4	98
Przebieg na harmonicznym skali molowej z wykorzystaniem schematu nr 5	99
Kilka utworów z wykorzystaniem przebiegów na skalach molowych	99
„To Work upon the Railroad”	100
„Bourrée e-moll” Bacha	101
„The Full Little Jug”	102

Część III: Arpeggia i zbudowane na nich przebiegi 103

Rozdział 7: Na dobry początek — arpeggia durowe	105
Przygotuj się do akordów durowych i poćwicz arpeggia durowe	105
Schemat arpeggia durowego nr 1	106
Schemat arpeggia durowego nr 2	107
Schemat arpeggia durowego nr 3	108
Schemat arpeggia durowego nr 4	109
Schemat arpeggia durowego nr 5	110
Arpeggio w praktyce, czyli przykładowe utwory	111
„To the Colors”	111
„Retreat”	112
Rozdział 8: Odkrywanie przebiegów zbudowanych na arpeggiach durowych	115
Naucz się przebiegów na arpeggiach durowych	115
Przebiegi na arpeggiu durowym z wykorzystaniem schematu nr 1	116
Przebiegi na arpeggiu durowym z wykorzystaniem schematu nr 2	117
Przebiegi na arpeggiu durowym z wykorzystaniem schematu nr 3	119
Przebiegi na arpeggiu durowym z wykorzystaniem schematu nr 4	120
Przebiegi na arpeggiu durowym z wykorzystaniem schematu nr 5	121
Zagraj utwory z przebiegami na arpeggiach durowych	122
„Riff bluesowy w B-dur”	122
„Doo-Wop Groove w A-dur”	123

Rozdział 9: Wprowadzenie schematów arpeggia molowego 125

Popracuj nad arpeggiami molowymi	126
Schemat arpeggia molowego nr 1	126
Schemat arpeggia molowego nr 2	127
Schemat arpeggia molowego nr 3	128
Schemat arpeggia molowego nr 4	130
Schemat arpeggia molowego nr 5	131
Zagraj utwory z arpeggiami molowymi	132
„Gwizdanie Wolfganga”	132
„Melodia Amadeusza”	133

Rozdział 10: Rzut okiem na przebiegi oparte na arpeggiach molowych 135

Dodaj do swojego zestawu ćwiczeń przebiegi na arpeggiach molowych	135
Przebiegi na arpeggiu molowym z wykorzystaniem schematu nr 1	136
Przebiegi na arpeggiu molowym z wykorzystaniem schematu nr 2	137
Przebiegi na arpeggiu molowym z wykorzystaniem schematu nr 3	138
Przebiegi na arpeggiu molowym z wykorzystaniem schematu nr 4	139
Przebiegi na arpeggiu molowym z wykorzystaniem schematu nr 5	141
Zmier się z kilkoma utworami zbudowanymi z przebiegów na arpeggiach molowych	142
„Mozartowski motyw”	142
„Śmiały jeździec” Schumanna	143

Rozdział 11: Poszerzanie repertuaru o arpeggia na akordach septymowych 145

Poćwicz arpeggia na dominancie septymowej	146
Schemat arpeggia na dominancie septymowej nr 1	146
Schemat arpeggia na dominancie septymowej nr 2	147
Schemat arpeggia na dominancie septymowej nr 3	148
Schemat arpeggia na dominancie septymowej nr 4	149
Schemat arpeggia na dominancie septymowej nr 5	150
Oswój palce z arpeggiami na akordach molowych septymowych	151
Schemat arpeggia molowego septymowego nr 1	151
Schemat arpeggia molowego septymowego nr 2	152
Schemat arpeggia molowego septymowego nr 3	153
Schemat arpeggia molowego septymowego nr 4	154
Schemat arpeggia molowego septymowego nr 5	155
Poćwicz arpeggia na akordach durowych septymowych	156
Schemat arpeggia durowego septymowego nr 1	156
Schemat arpeggia durowego septymowego nr 2	157
Schemat arpeggia durowego septymowego nr 3	158
Schemat arpeggia durowego septymowego nr 4	159
Schemat arpeggia durowego septymowego nr 5	160
Wykorzystaj arpeggia septymowe w paru znanych kawałkach	161
„Ave Maria” Schuberta	161
„Pawana” Fauré’a	163

Rozdział 12: Sprawdź się w przebiegach na arpeggiach septymowych 167

Zmierz się z przebiegami zbudowanymi z arpeggia na dominancie septymowej	167
Przebieg zbudowany z arpeggia na dominancie septymowej z wykorzystaniem schematu nr 1	168
Przebieg zbudowany z arpeggia na dominancie septymowej z wykorzystaniem schematu nr 2	168
Przebieg zbudowany z arpeggia na dominancie septymowej z wykorzystaniem schematu nr 3	169
Przebieg zbudowany z arpeggia na dominancie septymowej z wykorzystaniem schematu nr 4	170
Przebieg zbudowany z arpeggia na dominancie septymowej z wykorzystaniem schematu nr 5	170
Dodaj do swej kolekcji przebiegi na arpeggiach molowych septymowych	171
Przebieg na arpeggiu molowym septymowym z wykorzystaniem schematu nr 1	171
Przebieg na arpeggiu molowym septymowym z wykorzystaniem schematu nr 2	172
Przebieg na arpeggiu molowym septymowym z wykorzystaniem schematu nr 3	173
Przebieg na arpeggiu molowym septymowym z wykorzystaniem schematu nr 4	173
Przebieg na arpeggiu molowym septymowym z wykorzystaniem schematu nr 5	174
Poćwicz przebiegi na arpeggiach durowych septymowych	175
Przebieg na arpeggiu durowym septymowym z wykorzystaniem schematu nr 1	175
Przebieg na arpeggiu durowym septymowym z wykorzystaniem schematu nr 2	176
Przebieg na arpeggiu durowym septymowym z wykorzystaniem schematu nr 3	176
Przebieg na arpeggiu durowym septymowym z wykorzystaniem schematu nr 4	177
Przebieg na arpeggiu durowym septymowym z wykorzystaniem schematu nr 5	178
Zagraj utwory z przebiegami na arpeggiach septymowych	178
„Liebestraum” Liszta	179
„Ave Maria” Bacha i Gounoda	180

Część IV: Akordy i dodatkowe ćwiczenia ..... 183**Rozdział 13: Rozwijanie niezależności palców ćwiczeniami z akordami 185**

Poćwicz przewroty	186
Schematy akordów zewnętrznych	187
Schematy akordów wewnętrznych	194
Zagraj progresje akordów	201
Progresje na akordach zewnętrznych	201
Progresje na akordach wewnętrznych	202
Poćwicz utwory wykorzystujące progresje akordów	203
„Danny Boy”, czyli akordy zewnętrzne w praktyce	203
„Look for the Silver Lining”, czyli akordy wewnętrzne w praktyce	204

Rozdział 14: Rozwijanie siły i szybkości za pomocą ćwiczeń**na pojedynczych dźwiękach 207**

Przemieszczanie się w poprzek gryfu	208
Wchodzenie i schodzenie po strunie w ruchu jednostopniowym	208
Błądzenie po strunie	209
„Skakanie” po różnych strunach	210
Przemieszczanie się wzdłuż gryfu	211
Wspinaczka i zejście po strunie	212
Wchodzenie i schodzenie ruchem ukośnym	213

Część V: Dekalogi 217

Rozdział 15: Dziesięć wskazówek pozwalających zwiększyć efektywność ćwiczeń 219

Ustal miejsce ćwiczeń	219
Wyznacz sobie porę na ćwiczenie (i trzymaj się jej)	219
Ustal cele sesji ćwiczeniowych	220
Miej swoje akcesoria pod ręką	220
Skup się na sesji	220
Rozgrzewaj ręce i palce	220
Zaczynj powoli i stopniowo zwiększaj tempo	220
Izoluj trudne przejścia	221
Graj na różnych gitarach	221
Dołącz do innych muzyków	221

Rozdział 16: Dziesięć sposobów na zwiększenie świadomości muzycznej 223

Wejdź w rytm	223
Oswój się z wysokościami dźwięków	223
Odkryj harmonię	224
Zagraj dla publiczności	224
Skomponuj melodię i nie bój się improwizacji	224
Ćwicz słuch muzyczny	224
Pracuj nad ekspresją	224
Słuchaj dużo muzyki	225
Obserwuj mowę ciała artysty	225
Sprawdź się przez uczenie kogoś innego	225

Dodatek: Jak korzystać z płyty 227

Korzystanie z książki w połączeniu z płytą	227
Przeskakiwanie ścieżek	227
Naliczanie, strojenie i uderzenia metronomu	228
Aranżacja stereofoniczna	228
Jak korzystać z płyty	228
Ścieżki na płycie	229

Skorowidz 233

Rozdział 3

Skale durowe w grze gitarowej

W tym rozdziale:

- ▶ Nauczysz się pięciu schematów skali durowej.
- ▶ Zagrasz utwory oparte na skalach durowych.

Większość utworów opiera się na skalach. Jeśli więc nauczysz się schematów skal i zapamiętasz ich pozycje, Twoje palce będą wiedziały, co zrobić, gdy rozpoznasz skalę w utworze. W ten sposób będziesz w stanie automatycznie zagrać całe pasaże.

Jak osiągnąć taką umiejętność? Graj w kółko popularne schematy skal, aż wyuczysz się ich „na blachę”. Jest takie powiedzenie, że „trening czyni mistrza”. To prawda. Poprzez powtarzanie nie tylko zapamiętujesz nuty, lecz także stopniowo zwiększasz siłę i elastyczność swoich palców, dzięki czemu będziesz później w stanie zagrać trudniejsze utwory muzyczne. Czy to zwykłe ćwiczenie fizyczne? Cóż, tak jest, tyle że ćwiczysz jednocześnie palce i umysł. Podobnie jak w przypadku pływania, biegania czy kolarstwa, musisz trenować kilka razy w tygodniu, żeby robić postępy. Na gitarze najlepiej grać codziennie, nawet jeśli w niektóre dni uda Ci się wygospodarować tylko chwilę.

W tym rozdziale nauczysz się pięciu schematów gry skali durowej. Każdy z nich ma swoje zalety, o których będziemy na bieżąco wspominać. Na zakończenie rozdziału otrzymasz bonus: utwór wykorzystujący poznane wcześniej schematy.

Po nauczeniu się wszystkich schematów palcowania z tego rozdziału zacznij przesuwając się w górę lub w dół gryfu, aby zmienić dźwięk początkowy i uzyskać inną skalę durową. Znajome *do, re, mi, fa, sol, la, si, do* (pomyśl o Marii von Trapp i filmie *Dźwięki muzyki*) pozostaje takie samo, ale wraz ze zmianą pozycji zmienia się *tonacja*, czyli nazwa skali.

Aby znaleźć właściwy początkowy dźwięk dla wszystkich dwunastu skal durowych, sięgnij do ściągę na końcu książki.

Zagraj pięć schematów skali durowej

Skale durowe możesz grać *w danej pozycji* (czyli tak, że cztery palce lewej ręki obsługują cztery kolejne progi, a nazwa pozycji to numer progu przyciskanego przez pierwszy palec) za pomocą pięciu różnych palcowań. Ponieważ istnieje 12 skal durowych i pięć schematów dla każdej z nich, masz do czynienia z sześćdziesięcioma skalami durowymi w pozycji. To właśnie za sprawą tych wszystkich możliwości gitara jest tak niewiarygodnie fajnym instrumentem. Możesz zagrać mnóstwo różnych utworów, zapamiętując zaledwie pięć schematów, i masz przy tym różne opcje, polegające na dobraniu najlepszego palcowania do sytuacji lub zmianie tonacji bez modyfikowania schematu. Te możliwości stanowią zarazem uzasadnienie konieczności ćwiczeń: masz przed sobą mnóstwo nauki!

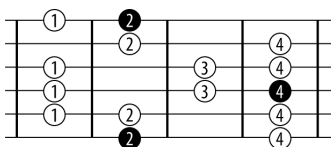

W trakcie ćwiczeń graj każdą skalę durową od dołu do góry, powoli, głośno i ostrożnie, aby rozgrzać mięśnie palców i dłoni — tak, jakbyś był sportowcem podnoszącym ciężary. Dopiero później zacznij grać szybciej i lżej, czyli w sposób bardziej zbliżony do tego, jak gra się „normalne” utwory. Staraj się jednak przez całą skalę utrzymać początkowe tempo i *dynamikę* (głośność).

Schemat skali durowej nr 1

Pierwszy schemat zaczyna się od drugiego palca na szóstej strunie. Poniższy rysunek przedstawia skalę A-dur w czwartej pozycji, zarówno na diagramie gryfu, jak i w formie nut i tabulatury.

Zwróć uwagę na to, że wskazujemy palec, którym należy zagrać pierwszy dźwięk. Mowa o niewielkiej cyfrze „2” po lewej stronie główki nuty A. Sugeruje ona zagranie jej drugim palcem lewej ręki. Pamiętaj o tym, że drugi palec gra o jeden próg wyżej niż nazwa pozycji (która bierze się zawsze od progu przyciskanego przez pierwszy palec). Przećwicz ten schemat tyle razy, ile potrzebujesz, by poczuć, że grasz go swobodnie.

4 pr.

Ścieżka 2, 0:00

Musical notation for the first part of the A major scale in the 4th position. It includes a treble clef, a key signature of two sharps (F# and C#), and a starting note '2' on the 6th string. The notation shows the sequence of notes: A, B, C#, D, E, F#, G#, A. Below the staff is a guitar tablature with fret numbers: 5 7 4 5 7 4 6 7 4 6 7 5 7 4 5. Chord symbols (A, B, C#, D, E, F#, G#, A) are placed under the notes.

Musical notation for the second part of the A major scale in the 4th position. It includes a treble clef, a key signature of two sharps (F# and C#), and a starting note '4' on the 4th string. The notation shows the sequence of notes: G#, F#, E, D, C#, B, A, G#, F#, E, D, C#, B, A. Below the staff is a guitar tablature with fret numbers: 4 7 5 7 6 4 7 6 4 7 5 4 7 5. Chord symbols (G#, F#, E, D, C#, B, A, G#, F#, E, D, C#, B, A) are placed under the notes.

Gdy już potrafisz biegle palcować ten schemat we wszystkich kluczach, potrenuj granie w rytmie w poniższym ćwiczeniu. Jest ono w tonacji G-dur w drugiej pozycji i stanowi ósemkowy pasaż w górę i w dół. Graj je w jednostajnym tempie (korzystając z metronomu lub stukając stopą) i staraj się, żeby muzyka płynęła. To ćwiczenie może być „zwykłą skalą”, lecz mimo tego da się uzyskać z niego muzykę przez stosowanie akcentów (uderzając niektóre nuty nieznacznie mocniej, zazwyczaj te przypadające na bit) i zmieniając długość dźwięków od wybrzmiewających (*legato*) po ostre i urywane (*staccato*).

Ścieżka 2, 0:35

Spróbuj też zagrać pierwszy schemat w tonacji B $\flat$ -dur w piątej pozycji jako triole ósemkowe (jak na poniższym rysunku). W porównaniu ze skalami utwory zawierają różne typy nut, a nie tylko ósemki. Granie triolami nieco pomiesza bit z punktu widzenia rytmu. Spróbuj uzyskać wrażenie skoków lub płynnych przejść między dźwiękami.

Ścieżka 2, 0:54

Następny rysunek przedstawia pierwszy schemat w tonacji C-dur w siódmej pozycji jako szesnastkowy pasaż w górę i w dół. W tym ćwiczeniu powracamy z triol do parzystych podziałów, lecz tym razem występują cztery uderzenia na bit, a nie dwa. Graj więc te szesnastki szybciej, niż grałeś ósemki. W ten sposób przywykniesz zarówno do szybkiego, jak i umiarkowanego grania.

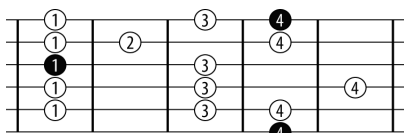
Ścieżka 2, 1:11

Schemat skali durowej nr 2

Drugi schemat skali durowej zaczyna się od czwartego palca na szóstej strunie i zawiera jeden dźwięk poza pozycją na czwartej strunie. *Dźwięk poza pozycją* to taki, który wykracza poza granicę czterech progów wyznaczaną przez pozycję, przez co wymaga większego rozpostarcia palców. Musisz sięgnąć w górę gryfu (w stronę mostka) czwartym palcem, ponieważ ten dźwięk znajduje się o jeden próg wyżej od naturalnej pozycji tego palca.

Jeśli schemat zawiera dźwięki poza pozycją, zwróć na nie szczególną uwagę, gdyż łatwo tu o pomyłkę i przyciśnięcie niewłaściwego progu lub problem z właściwym wyartykułowaniem dobrego dźwięku. Jeśli nie potrafisz poprawnie wydobyć takiej nuty, zagraj kilkakrotnie tylko ów kłopotliwy fragment pasażu, a dopiero później wykonaj całość od początku do końca.

Poniższy rysunek przedstawia drugi schemat skali durowej w tonacji C-dur zarówno na diagramie gryfu, jak i w formie nut i tabulatury. Zwróć uwagę na to, że poza oznaczeniem palca, którym należy zagrać pierwszy dźwięk („4” po lewej stronie główki nuty), pokazujemy także palcowanie nuty poza pozycją („4” obok dźwięku B na dziewiątym progu czwartej struny). W całej książce wskazujemy palcowanie wszystkich dźwięków poza pozycją, a dodatkowo także sąsiednich, jeśli istnieje podejrzenie, że mógłbyś użyć niewłaściwego palca. Poniższy schemat jest właśnie takim przypadkiem! Przećwicz go tyle razy, aż wszystkie nuty będą miały płynne i swobodne brzmienie. Gdy zaczniesz automatycznie używać właściwych palców, będziesz wiedział, że jesteś na dobrej drodze.

5 pr.

Ścieżka 3

Gdy już opanujesz palcowanie tego schematu we wszystkich tonacjach, poćwicz go w rytmie. Oto drugi schemat w tonacji B $\flat$ -dur w trzeciej pozycji jako ósemkowy pasaż triolowy w górę i w dół. Nie przejmuj się bemolami przy kluczu wiolinowym. Wiemy, że utwory gitarowe są zazwyczaj pisane w „przyjaznych gitarze” tonacjach, które co najwyżej zawierają krzyżyki. Ze względu jednak na to, że uczysz się schematów, które można swobodnie przesuwać i grać w dowolnej skali z równą łatwością, tonacja z bemolami nie jest ani odrobinę trudniejsza niż taka z krzyżykami czy nawet taka bez jakichkolwiek znaków!

Schemat skali durowej nr 3

Oba wcześniejsze schematy miały rozpiętość dwóch oktaw, licząc od dołu do góry. Schematy nr 3, 4 i 5 mają nieco mniej niż dwie oktawy. Granie jednej oktawy byłoby nieco za krótkie, więc te schematy (a także inne, które mają mniej niż dwie oktawy) rozciągamy na tyle, na ile pozwala dana pozycja.

Poniższy rysunek przedstawia trzeci schemat skali durowej, który zaczyna się od piątej struny (a nie od szóstej, jak w pierwszych dwóch schematach). Jest on w skali D-dur i prezentujemy go zarówno na diagramie gryfu, jak i w formie nut i tabulatury. Zwróć uwagę na to, że prócz oznaczenia palca obok pierwszej nuty („2” po lewej stronie główki) pokazujemy także palcowanie nuty poza pozycją („1” obok dźwięku G na trzecim progu pierwszej struny). W tym przypadku jest inaczej niż w drugim schemacie, gdyż sięgasz w dół (w stronę siodelka), a nie do góry. Dzięki temu przyzwyczaisz się do rozciągania w obu kierunkach. Ćwicz ten schemat, rozpoczynając grę od piątej struny, tak długo, aż poczujesz się równie swobodnie, jak przy rozpoczynaniu od szóstej.

3 pr.

Ścieżka 4

42 Część II: Skale i zbudowane na nich przebiegi

A G F# E (D) C# B A G F# E (D)

Gdy nauczysz się pewnie grać ten schemat od piątej struny, poćwicz go w rytmie jak na poniższym rysunku. Przedstawia on trzeci schemat skali durowej w tonacji F-dur w siódmej pozycji jako pasaż szesnastkowy w górę i w dół. Szesnastki (które są relatywnie szybkie w porównaniu z ósemkami lub triolami ósemkowymi) powinieneś najpierw ćwiczyć powoli, aby mieć pewność równego grania każdego dźwięku, a dopiero potem stopniowo zwiększać tempo.

T
A
B

Schemat skali durowej nr 4

Podobnie jak trzeci, czwarty schemat także zaczyna się od piątej struny. Tym razem zaczynasz od czwartego palca. Dobra wiadomość jest taka, że ten schemat nie zawiera dźwięków poza pozycją (hurra!). Jeśli więc czujesz się na siłach, możesz zagrać ćwiczenia z tym schematem nieco bardziej *brio* (czyli żywiej) niż schematy wymagające rozciągania.

Poniższy rysunek przedstawia czwarty schemat skali durowej w tonacji F-dur zarówno na diagramie gryfu, jak i w formie nut i tabulatury. Ponieważ jest on umiejscowiony w środku gryfu i nie zawiera żadnych dźwięków poza pozycją, możesz od razu zacząć go grać nieco szybciej. Jednak za każdym razem, gdy będziesz próbował zagrać ćwiczenie szybciej niż normalnie, poświęć chwilę na przygotowanie i dopiero po nim zagraj całość. Nie wyrabiaj sobie nawyku robienia falstartów, które oznaczają, że Twoje palce wyprzedzają umysł!

5 pr.

Ścieżka 5

T
 A
 B

8 5 7 8 5 7 5 6 8 5 6 8
 8 5 7 8 5 7 5 6 8 5 6 8

(F) G A B $\flat$ C D E (F) G A B $\flat$ C

6 5 8 6 5 7 5 8 7 5 8

B $\flat$ A G (F) E D C B $\flat$ A G (F)

Gdy będziesz gotów, spróbuj zagrać poniższe ćwiczenie w rytmie. Przedstawia ono czwarty schemat w tonacji G-dur w siódmej pozycji i jest dość łatwe. Grasz wysoko na gryfie (gdzie progi są bliżej siebie, co ułatwia palcowanie) ósemkami (które są łatwiejsze niż triole czy szesnastki) i żaden dźwięk nie wykracza poza pozycję. Spróbuj więc od razu wykonać je stosunkowo szybko. Możesz być zdziwiony, że potrafisz je zagrać znacznie szybciej, niż Ci się wydawało. Pamiętaj tylko, żeby nie zwiększać prędkości (czyli nie wyprzedzaj tempa). Gdy coś wydaje się łatwe, trudno się oprzeć pokusie przyspieszania aż do granic swoich możliwości, lecz musisz utrzymać tempo, od którego zacząłeś.

T
 A
 B

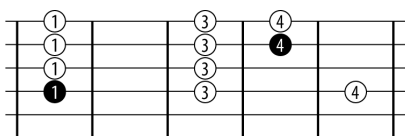
10 7 9 10 7 9 10 7 8 10 7 8 10 8 7 10 8 7 7 9 7 10 9 7 10

Schemat skali durowej nr 5

Piąty schemat rozpościera się na czterech strunach, a najniższy dźwięk znajduje się na czwartej strunie. Całość zaczyna się od pierwszego palca na czwartej strunie, a trzecia nuta na tej strunie jest poza pozycją. Musisz sięgnąć czwartym palcem w górę gryfu (w stronę mostka), ponieważ przypada ona o jeden próg wyżej niż normalna pozycja tego palca.

44 Część II: Skale i zbudowane na nich przebiegi

Poniższy rysunek przedstawia piąty schemat skali durowej w tonacji G-dur zarówno na diagramie gryfu, jak i w formie nut i tabulatury. Niemal od razu trafisz na dźwięk poza pozycją — już na pierwszej granej strunie — więc zachowaj czujność. Poćwicz najpierw samo miejsce z wyciągnięciem palca, a dopiero później cały schemat. Graj go tak długo, aż będzie brzmiał równie mocno, jak pozostałe cztery schematy skali durowej.

5 pr.

Ścieżka 6

Następny rysunek zawiera piąty schemat w tonacji Ab-dur w szóstej pozycji jako ósemkowy pasaż triolowy w górę i w dół. Zaczynij od pierwszego palca na szóstym progu czwartej struny. W szóstej pozycji sięgnięcie poza pozycję stanowi umiarkowane wyzwanie, ale jeśli będziesz miał z nim problemy, wykonaj najpierw rozgrzewkę całotonową w poprzek gryfu z rozdziału drugiego.

Zastosuj wyuczone skale w utworach muzycznych

Zapewne trochę już poćwiczyłeś i uświadomiłeś sobie, że granie skal na gitarze jest niemal równie interesujące, jak obserwowanie schnięcia obrazu, prawda? Cóż, nie odkładaj jeszcze piórka i nie sięgaj po robótkę na drutach, gdyż dotrwałeś do ciekawszej części, w której wykorzystasz swoją biegłość w skalach do grania *prawdziwej muzyki* — czyli utworów muzycznych! To jest nagroda za cały wysiłek, jaki dotychczas włożyłeś w ćwiczenie.

Gdy już wszystkie pięć schematów będziesz miał „pod palcami” (muzyczny odpowiednik „wykucia na blachę”), możesz zacząć z nich korzystać. Warto powtórzyć, że większość utworów jest zbudowana na skalach. Raczej nie trafisz na zbyt wiele utworów, które będą zawierały całą skalę od dołu do góry i z powrotem w ósemkach. Często jednak spotkasz się w muzyce z przejściami stanowiącymi wycinki skal — czyli materiału, który masz wyćwiczony. Gdy natrafisz na taki pasaż, będziesz w stanie zagrać go niemal bez zastanowienia. To tak, jakbyś włączył automatycznego pilota i cieszył się słuchaniem płynących dźwięków.

W miarę postępów w ćwiczeniu skal zaczniesz odkrywać, że granie pasaży zbudowanych na kolejnych dźwiękach staje się coraz łatwiejsze i naturalniejsze. Granie skal to skuteczny sposób na osłuchanie się z dźwiękami, z których tworzy się piosenki — nawet jeśli melodia nie jest zbudowana na kolejnych dźwiękach. Cóż, większość utworów nie jest zbudowana na kolejnych dźwiękach skali, ponieważ byłyby nudne i brzmiałyby jak — no właśnie — skale. Chociaż więc granie skal nie jest równoważne ćwiczeniu konkretnych utworów, stanowi najlepszy sposób na dobre przygotowanie do większości rodzajów muzyki. W poniższym podrozdziale znajdziesz dwa utwory, których melodie zostały w dużej mierze oparte na pasażach skal durowych.

„First Noël”

„The First Noël” to kolęda, którą przypuszczalnie słyszałeś, dzięki czemu będziesz wiedział, czy poprawnie grasz melodię i trafiasz w odpowiednie dźwięki we właściwym rytmie.

Wykorzystasz w niej dwa schematy: pierwszy i czwarty. Utwór rozpoczyna się od drugiej pozycji (pierwszy palec lewej ręki wiszący nad drugim progiem). Umieść trzeci palec (serdeczny) na dźwięku Fis na czwartym progu czwartej struny i możesz zaczynać.

Przyjrzyj się nutom i zwróć uwagę na zmianę pozycji w ósmym taktie. Musisz przeskoczyć na dziewiątą pozycję między drugim a trzecim bitem. Staraj się, żeby półnuta brzmiała jak najdłużej przed wykonaniem przejścia, ale nie spóźnij się na trzeci bit! Ten umiarkowany przeskok pozwoli zagrać chorus drugiej frazy o oktawę wyżej. W oryginalnej piosence tak nie jest, ale chcieliśmy, żeby była bardziej interesująca, a jednocześnie stanowiła trening gry w różnych pozycjach.

Po zagranium ośmiu taktów o oktawę wyżej wracasz w szesnastym taktie do drugiej pozycji na ostatnie osiem taktów. Zwróć uwagę na to, że ostatni takt, podobnie jak pierwszy, jest niepełny. Zawiera on tylko dwa bity, co pozwala na połączenie go z jednobitowym początkiem utworu. Jeśli w wyobraźni zespolisz te dwa takty, możesz powtarzać utwór i grać go w pętli.

Umiarkowanie

Ścieżka 7

Schemat skali durowej nr 4

Schemat skali durowej nr 1

Schemat skali durowej nr 4

„Menuet G-dur” Bacha

Jan Sebastian Bach, kompozytor klasyczny, który tworzył w okresie baroku (1600 – 1750), napisał „Menuet G-dur” jako ćwiczenie dla uczących się pianistów (wśród których była też jego żona). Mimo prostoty utworu jego melodia stała się powszechnie rozpoznawalna i została nawet wykorzystana w muzyce pop, w przeboju zespołu The Toys z 1965 roku pt. „A Lover’s Concerto”.

Jak sugeruje tytuł, menuet jest w tonacji G-dur. Zaczyna się od dziewiątej pozycji, a pierwszą nutę gra czwarty palec. Aby zagrać ten utwór, chwyć gryf tak, żeby pierwszy palec był w pobliżu dziewiątego progu, a następnie przyciśnij dwunasty próg czwartej struny, czyli dźwięk G.

Zwróć uwagę na to, że prócz normalnych informacji na początku nut znajduje się znak powtórzenia (gruba i cienka pionowa linia oraz dwie kropki). Informuje on o konieczności powtórzenia pewnej części utworu. Poszukaj więc drugiego tego rodzaju znaku, który wyznacza koniec pasaży do powtórzenia. W tym menuecie znak zakończenia pojawia się

po ósmym takcie. To powtórzenie ma jednak *pierwsze i drugie zakończenie*, oznaczone przez linie z cyframi „1.” i „2.”. W takim przypadku za pierwszym razem należy zagrać tylko pierwsze zakończenie, a za drugim razem tylko drugie.

Aby zachować zwięzłość, skróciliśmy to dzieło Bacha. W takcie jedenastym finałowy fragment zaczyna się od zmiany pozycji i konieczności zagrania pierwszego schematu skali durowej w drugiej pozycji. Pasaż omija niektóre struny, dopilnuj więc, żeby grać te właściwe. Zwróć uwagę na to, że między trzecim bitem jedenastego taktu a drugim bitem dwunastego taktu pojawiają się trzy kolejne dźwięki grane tym samym palcem. **Wskazówka:** możesz zagrać te dźwięki w różny sposób. Możliwości wydobywania dźwięku na drugiej strunie są następujące:

- ✓ przeskakiwanie końcem czwartego palca ze struny na strunę,
- ✓ zagranie pierwszej nuty końcem palca, a następnie położenie go płasko i uformowanie *małego chwytu barowego* (czyli takiego, który pokrywa tylko dwie lub trzy struny).

W wielu sytuacjach konieczne jest skorzystanie z drugiego sposobu, ale w przypadku menueta Bacha tempo jest na tyle wolne, że jeśli chcesz, możesz przeskakiwać palcem.

Umiarkowanie

Ścieżka 8

Schemat skali durowej nr 3

Skorowidz

A

- A -dur, 44
- A-dur, 38, 50, 120, 123, 146, 147, 150, 156
- akcentowanie, 65
- akcesoria, 220
- akordy, 33, 185
  - akordy durowe, 33, 105
  - akordy durowe septymowe, 156
  - akordy molowe septymowe, 151
  - akordy otwarte, 33
  - akordy septymowe, 145
- F-dur, 186
  - postaci, 186
  - progresje, 201
  - przewroty, 186
- akordy wewnętrzne, 186, 194, 204
  - F m7 5, 198
  - F °7, 199
  - f7, 196
  - F7, 195, 196
  - F-dur, 194
  - Fmaj7, 197, 198
  - f-moll, 195
  - progresje akordów, 202
- akordy zewnętrzne, 186, 187, 203
  - B 7, 189
  - C7, 189
  - F m7 5, 191, 192
  - F °7, 192, 193
  - f7, 189, 190
  - F7, 189
  - F-dur, 187
  - Fmaj7, 190, 191
  - f-moll, 188
  - progresje akordów, 201
- Allegro, 82
- a-moll, 64, 75, 91, 99, 126, 139, 151, 172
- aranżacja stereofoniczna, 228
- arpeggia, 104, 105
- arpeggia durowe, 105
  - D-dur, 108
  - E -dur, 109
  - F-dur, 107, 109, 110
  - G-dur, 110
  - przebiegi, 115
  - schemat nr 1, 106
  - schemat nr 2, 107
  - schemat nr 3, 108
  - schemat nr 4, 109
  - schemat nr 5, 110
  - utwory, 111
- arpeggia molowe, 126
  - a-moll, 126
  - b -moll, 128, 129
  - c-moll, 127, 129
  - d-moll, 130
  - e -moll, 130
  - f-moll, 127, 130, 132
  - g-moll, 131
  - przebiegi, 135
  - schemat nr 1, 126
  - schemat nr 2, 127
  - schemat nr 3, 128
  - schemat nr 4, 130
  - schemat nr 5, 131
  - utwory, 132
- arpeggia na akordach durowych septymowych, 156
  - A-dur, 156
  - B-dur, 159
  - C-dur, 157
  - D-dur, 158
  - F -dur, 161
  - F-dur, 159
  - G-dur, 159, 160
  - schemat nr 1, 156
  - schemat nr 2, 157
  - schemat nr 3, 158
  - schemat nr 4, 159
  - schemat nr 5, 160
  - utwory, 161

arpeggia na akordach molowych septymowych, 151

- a-moll, 151
- f -moll, 154
- f-moll, 154
- g-moll, 152
- schemat nr 1, 151
- schemat nr 2, 152
- schemat nr 3, 153
- schemat nr 4, 154
- schemat nr 5, 155

arpeggia na akordach septymowych, 145

arpeggia na dominancie septymowej, 146

- A-dur, 146, 147, 150
- B-dur, 146
- C-dur, 147
- D-dur, 148, 149
- E-dur, 148
- F-dur, 149
- G-dur, 150
- schemat nr 1, 146
- schemat nr 2, 147
- schemat nr 3, 148
- schemat nr 4, 149
- schemat nr 5, 150

artykulacja, 224

Ave Maria, 161, 180

B

B 7, 189

B -dur, 39, 41, 53

b -moll, 128, 129, 136

B-dur, 117, 122, 146, 159, 175

błądzenie po strunie, 209

b-moll, 63, 71, 90, 95, 137, 171

Bourrée e-moll, 101

brio, 42

C

c -moll, 96, 139

C7, 189

Caravan, 98

C-dur, 39, 40, 52, 147, 157, 169

cele sesji ćwiczeniowych, 220

chromatyczne granie, 32

c-moll, 63, 76, 77, 88, 92, 127, 129, 173

Ć

ćwiczenia, 23

ćwiczenia na pojedynczych dźwiękach, 32, 207

ćwiczenia z akordami, 33

D

D , 176

Danny Boy, 203

D-dur, 41, 53, 108, 116, 120, 148, 149, 158

diagram akordów, 25

diagram gryfu, 26

d-moll, 66, 72, 78, 130, 136

dominanta septymowa, 146

Doo-Wop Groove, 123

durowe akordy barowe, 34

dźwięk poza pozycją, 40, 50, 86, 116, 208

E

E -dur, 109, 121

e -moll, 130, 137, 141

E-dur, 119, 148, 168, 176

efektywność ćwiczeń, 219

ekspresja, 224

e-moll, 65, 87, 93, 97, 138, 174

F

F -dur, 161, 170

F m7 5, 191, 192, 198

f -moll, 81, 88, 98, 154

F °7, 192, 193, 199

f7, 189, 190, 196

F7, 189, 195, 196

F-dur, 42, 54, 55, 107, 109, 110, 149, 159, 170,
186, 187, 194

Filimioooriooriay, 100

First Noël, 45

Fmaj7, 190, 191, 197, 198

f-moll, 66, 73, 89, 127, 130, 132, 154, 188, 195

G

G , 177

g -moll, 141

G-dur, 39, 43, 44, 51, 55, 56, 110, 150, 159, 160, 168

g-moll, 67, 70, 74, 80, 86, 93, 131, 152, 173

God Rest Ye Merry, Gentlemen, 82

gra dla publiczności, 224
 gra na gitarze, 15, 23
 granie arpeggia, 104
 granie chromatyczne, 32
 granie w pozycji siedzącej, 23
 granie w pozycji stojącej, 24
 Gwizdanie Wolfganga, 132

H

harmonia, 224
 harmoniczne skale molowe, 75
   c-moll, 76, 77
   d-moll, 78
   f -moll, 81
   g-moll, 80
   przebiegi, 94
   schemat nr 1, 75
   schemat nr 2, 77
   schemat nr 3, 78
   schemat nr 4, 79
   schemat nr 5, 80
 Hava Nagila, 98

I

improvizacja, 224

K

koncentracja, 31
 koncentracja na oddychaniu, 30
 kontrapunktowy utwór, 101

L

legato, 39, 107, 137, 147, 201
 Liebestraum, 179
 Look for the Silver Lining, 204

M

mały chwyt barowy, 47, 50, 88, 107, 117, 136
 melodia akordowa, 190
 Melodia Amadeusza, 133
 melodyczne skale molowe, 68
   b-moll, 71
   d-moll, 72
   f-moll, 73
   g-moll, 70, 74
   przebiegi, 90

schemat nr 1, 69
 schemat nr 2, 70
 schemat nr 3, 71
 schemat nr 4, 73
 schemat nr 5, 74
 Menuet G-dur, 46
 metronom, 228
 metrum dwumiarowe, 83
 miejsce ćwiczeń, 219
 modus, 98
 mowa ciała artysty, 225
 Mozartowski motyw, 142

N

napięcie, 31
 naturalne skale molowe, 61
   a-moll, 64
   b-moll, 63
   c-moll, 63
   d-moll, 66
   e-moll, 65
   f-moll, 66
   g-moll, 67
   przebiegi, 85
   schemat nr 1, 62
   schemat nr 2, 63
   schemat nr 3, 64
   schemat nr 4, 66
   schemat nr 5, 67
 niezależność palców, 185

O

oddychanie, 30
 Oh, Them Golden Slippers, 57
 otwarte akordy durowe, 34
 otwarte struny, 33, 185

P

Pawana, 163
 podwójne uderzenie, 173
 pojedyncze dźwięki, 207
 pora na ćwiczenie, 219
 postawa ćwiczeniowa, 23
 progresje akordów, 201
   akordy wewnętrzne, 202
   akordy zewnętrzne, 201
   utwory, 203

- przebiegi, 49
- przebiegi na arpeggiach durowych, 115
  - A-dur, 120
  - B-dur, 117
  - D-dur, 116, 120
  - E -dur, 121
  - E-dur, 119
  - schemat nr 1, 116
  - schemat nr 2, 117
  - schemat nr 3, 119
  - schemat nr 4, 120
  - schemat nr 5, 121
  - utwory, 122
- przebiegi na arpeggiach durowych septymowych, 175
  - B-dur, 175
  - D , 176
  - E-dur, 176
  - G , 177
  - schemat nr 1, 175
  - schemat nr 2, 176
  - schemat nr 3, 176
  - schemat nr 4, 177
- przebiegi na arpeggiach molowych, 135
  - a-moll, 139
  - b -moll, 136
  - b-moll, 137
  - c -moll, 139
  - d-moll, 136
  - e -moll, 137, 141
  - e-moll, 138
  - g -moll, 141
  - legato, 137
  - schemat nr 1, 136
  - schemat nr 2, 137
  - schemat nr 3, 138
  - schemat nr 4, 139
  - schemat nr 5, 141
  - utwory, 142
- przebiegi na arpeggiach molowych septymowych, 171
  - a-moll, 172
  - b-moll, 171
  - c-moll, 173
  - e-moll, 174
  - g-moll, 173
  - schemat nr 1, 171
  - schemat nr 2, 172
  - schemat nr 3, 173
  - schemat nr 4, 173
  - schemat nr 5, 174
- przebiegi na arpeggiach na dominancie septymowej, 167
  - C-dur, 169
  - E-dur, 168
  - F -dur, 170
  - F-dur, 170
  - G-dur, 168
  - schemat nr 1, 168
  - schemat nr 2, 168
  - schemat nr 3, 169
  - schemat nr 4, 170
  - schemat nr 5, 170
- przebiegi na arpeggiach septymowych, 167
  - utwory, 178
- przebiegi na harmonicznym skalach molowych, 94
  - a-moll, 99
  - b-moll, 95
  - c -moll, 96
  - e-moll, 97
  - f -moll, 98
  - schemat nr 1, 95
  - schemat nr 2, 96
  - schemat nr 3, 97
  - schemat nr 4, 98
  - schemat nr 5, 99
- przebiegi na naturalnej skali molowej, 90
  - a-moll, 91
  - b-moll, 90
  - c-moll, 92
  - e-moll, 93
  - g-moll, 93
  - schemat nr 1, 90
  - schemat nr 2, 91
  - schemat nr 3, 92
  - schemat nr 4, 93
  - schemat nr 5, 93
- przebiegi na naturalnej skali molowej, 85
  - c-moll, 88
  - e-moll, 87
  - f -moll, 88
  - f-moll, 89
  - g-moll, 86
  - schemat nr 1, 86
  - schemat nr 2, 87
  - schemat nr 3, 88
  - schemat nr 4, 88
  - schemat nr 5, 89
- przebiegi na skalach durowych, 49
  - A-dur, 50
  - B -dur, 53
  - C-dur, 52

D-dur, 53
 F-dur, 54, 55
 G-dur, 51, 55
 piosenki, 57
 schemat nr 1, 50
 schemat nr 2, 52
 schemat nr 3, 53
 schemat nr 4, 54
 schemat nr 5, 56
 przebiegi na skalach molowych, 85
 utwory, 99
 przemieszczanie się w poprzek gryfu, 208
 przemieszczanie się wzdłuż gryfu, 211
 przeskok, 210
 przewroty, 186
 przygotowanie do gry, 29

R

relaksacja, 31
 Retreat, 112
 Riff bluesowy, 122
 rozbudzenie palców, 31
 ćwiczenia na pojedynczych dźwiękach, 32
 granie chromatyczne, 32
 rozgrzewka całotonowa w poprzek gryfu, 33
 rozgrzewka całotonowa zagrana ukośnie, 33
 rozgrzewka, 29, 220
 rozbudzenie palców, 31
 rozgrzewanie palców, 30
 ruch jednostopniowy, 208
 rytm, 223

S

schematy arpeggia molowego, 125
 schematy skali durowej, 37
 schodzenie po strunie w ruchu
 jednostopniowym, 208
 schodzenie ruchem ukośnym, 213
 separacja stereo, 228
 siła, 207
 skakanie po różnych strunach, 210
 skala superfrygijska, 98
 skale durowe, 37
 A -dur, 44
 A-dur, 38
 B -dur, 41
 C-dur, 39, 40
 D-dur, 41

F-dur, 42
 G-dur, 39, 43, 44, 56
 przebiegi, 49
 schemat nr 1, 38
 schemat nr 2, 40
 schemat nr 3, 41
 schemat nr 4, 42
 schemat nr 5, 43
 schematy, 37
 utwory muzyczne, 45
 skale molowe, 61
 harmoniczne skale molowe, 75
 melodyczne skale molowe, 68
 naturalne skale molowe, 61
 przebiegi, 85
 utwory, 81
 słuch muzyczny, 224
 staccato, 39, 109, 170, 201, 210
 stereo split, 228
 szybkość, 207

Ś

Śmiały jeździec, 143
 świadomość muzyczna, 223

T

tabulatura, 24
 The First Noël, 45
 The Full Little Jug, 102
 The Three Ravens, 83
 To the Colors, 111
 To Work upon the Railroad, 100
 tonacja, 105
 tonika, 98
 trudne przejścia, 221
 trzymanie gitary, 23

U

uczenie innych, 225
 ukośniki rytmu, 26
 utrzymywanie koncentracji, 31

W

wchodzenie po strunie w ruchu
 jednostopniowym, 208
 wchodzenie ruchem ukośnym, 213

We Wish You a Merry Christmas, 59
Work upon the Railroad, 102
wspinaczka, 212
wstępne palcowanie, 128
wysokości dźwięków, 223

Z

zapis dźwięków gitarowych, 24
zejście po strunie, 212
zwiększanie świadomości muzycznej, 223

Wyślij na trening swoje palce!

Gra na gitarze ma wiele fantastycznych zalet. Pobudza kreatywność, jest ekspresyjna, inspirująca, a nawet terapeutyczna. Nie ma lepszego lekarstwa na smutek, niż pograć bluesa. Zastosowanie ma tu jednak ta sama reguła, która obowiązuje w przypadku wszystkich aktywności fizycznych, wymagających siły, szybkości, wytrzymałości i koordynacji: im więcej ćwiczysz, tym lepiej sobie radzisz. A cała tajemnica tkwi w Twoich palcach.

- **Zacznij od podstaw** — utrzymuj właściwą postawę i dobrze trzymaj gitarę.
- **Graj jak z nut** — odczytuj tabulatury, diagramy akordów i gryfu oraz rozszyfruj ukośniki rytmu.
- **Rozgrzewka „na sucho”** — rozluźnij się, popraw sposób oddychania, przygotuj umysł i ciało do gry.
- **Rozruszaj palce** — ćwicz systematycznie, dokładnie i uczciwie.
- **Rozwijaj siłę, szybkość i niezależność** — zafunduj dłoniom mistrzowski trening.

Korzystaj także z płyty CD, zawierającej:

- wybrane ćwiczenia;
- utwory omawiane w książce;
- dźwięki pojedynczych strun do nastrojenia gitary;
- ścieżki z metronomem w różnych tempach.

Wstęp do gitarowej wirtuozerii:

- ponad 300 ćwiczeń w różnych tonacjach, pozycjach i rytmach;
- skale, arpeggia i ich przebiegi oraz akordy;
- piosenki do wykonania na końcu każdego rozdziału;
- pełne utwory z akompaniamentem, do którego możesz zagrać;
- sposoby na rozwijanie swojej świadomości muzycznej.

PO ROZUM NA...
www.dlaBystzakow.pl

Zamówienia telefonicznie:

☎ 0 801 339900 📠 0 601 339900

se:tem
system.pl

Sprawki techniczne, promocje: <http://dlaBystzakow.pl/promocje>
Książki najchętniej czytane: <http://dlaBystzakow.pl/kniazki>
Zamów informacje o nowościach: <http://dlaBystzakow.pl/news>

Wydawnictwo: ul. Niechajski 10, 44-100 Gliwice, tel.: 32 230 98 83
e-mail: info@dlaBystzakow.pl <http://dlaBystzakow.pl>

Mark Phillips jest gitarzystą, aranżerem, piosenkarzem i redaktorem z ponadtrzydziestoletnim stażem w dziedzinie publikacji muzycznych. W trakcie studiów doktoranckich na Uniwersytecie Northwestern prowadził wykłady z teorii muzyki, kształcenia słuchu, czytania nut, kontrapunktu i gitary. Pracował jako kierownik działu muzyki popularnej w Warner Bros. Publications.

Jon Chappell jest gitarzystą, aranżerem, piosenkarzem, dziennikarzem oraz byłym redaktorem magazynu „Guitar”. Kompozytor muzyki filmowej m.in. do seriali Przystanek Alaska, Środzina Teksasu i Zakazana miłość.

Mark Phillips i Jon Chappell wspólnie są autorami bestsellerowej *Gitary dla bystrzaków*.

WILEY

Cena 34,90 zł

ISBN 978-83-246-3009-7

9 788324 630097